

Europaudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Ministry of Science,
Innovation and Higher Education

12 JUNI 2012

Orientering om sag C-542/09, Kommissionen mod Nederlandene

Den daværende undervisningsminister lovede i samråd den 14. januar 2011 Europaudvalget en mundtlig orientering om ovennævnte sag inden domsafsigelse. Under hensyn til at det før domsafsigelsen er vanskeligt at vurdere dommens eventuelle konsekvenser, skønner jeg, at sagen på nuværende tidspunkt egner sig bedst til en skriftlig orientering.

Sagens omstændigheder

Kommissionen har rejst sag ved EU-Domstolen mod Nederlandene, fordi Kommissionen mener, at et nederlandsk bopælskrav i forbindelse med studiestøtte til uddannelse i udlandet er i strid med artikel 45 i traktaten om den europæiske unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet. Kommissionen gør bl.a. gældende, at et bopælskrav som betingelse for studiestøtte til uddannelse i udlandet er indirekte diskrimination, og at der ikke bør stilles yderligere krav for vandrende arbejdstagere og deres familiemedlemmer, idet arbejdstageren og dens familie må anses for knyttet til værtslandet gennem arbejdstagerens tilknytning til arbejdsmarkedet i værtslandet.

Efter nederlandsk ret er det en betingelse for ret til studiestøtte til uddannelse i udlandet, at den studerende har haft sammenhængende lovligt ophold i 3 år inden for de seneste 6 år før påbegyndelsen af uddannelsen i udlandet. Reglen gælder både nederlandske og udenlandske statsborgere, og gælder uanset om den uddannelsessøgende er økonomisk aktiv (vandrende arbejdstager eller familiemedlem til en vandrende arbejdstager).

Danmark har sammen med Belgien, Tyskland og Sverige interveneret i sagen til fordel for Nederlandene.

Generaladvokatens udtalelse i sagen

Generaladvokat Eleanor Sharpston har den 16. februar 2012 offentliggjort sit forslag til dom. Forslaget er vedlagt i engelsk og svensk sprogversion.

I sin udtalelse foreslår generaladvokaten, at EU-Domstolen dømmer Nederlandene for tilsidesættelse af TEUF artikel 45 og artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning 1612/68 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet. Generaladvokaten finder, at det nederlandske bopælskrav indirekte diskriminerer ikke-

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Slotsholmsgade 10,
Post Postboks 2135
1015 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post fivu@fivu.dk
Netsted www.fivu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 10-099879
Dok nr. 2345258
Side 1/2

nederlandske statsborgere, og at der ikke er redegjort for tvingende almene hensyn, der kan retfærdiggøre denne diskrimination. Nærmere bestemt finder generaladvokaten ikke hold i den nederlandske påstand om, at bopælskravet kan retfærdiggøres som et middel til at sikre, at kun uddannelsessøgende, der har bidraget til det nederlandske samfund, får uddannelsesstøtte, og at bopælskravet herved sikrer, at studiestøtteordningen ikke bliver en urimelig økonomisk byrde for Nederlandene. Hertil kommer, at bopælskravet ikke anses for at være proportionalt, da f.eks. et krav om forudgående erhvervsaktivitet i Nederlandene ville være mindre indgribende.

Det forventes, at der bliver afsagt dom i sagen den 14. juni 2012.

Den danske interesse i sagen

Såfremt EU-Domstolen vælger at følge generaladvokatens anbefaling, kan det få konsekvenser for de danske regler om SU til uddannelse i udlandet, idet Danmark stiller krav om sammenhængende ophold i Danmark i mindst 2 år inden for de seneste 10 år forud for ansøgningstidspunktet.

I lighed med det nederlandske bopælskrav gælder det danske bopælskrav både egne og udenlandske statsborgere, og det fremgår af bemærkningerne til det lovforslag, der indførte bestemmelsen i 2002 (lovforslag nr. L 177 fra folketingsåret 2001-02, 2. samling), at formålet hovedsageligt er at afskære danske statsborgere, der ikke har anden tilknytning til Danmark, fra SU til uddannelse i udlandet. Reglen skulle således sikre, at de uddannelsessøgende, der får SU til uddannelse i udlandet, har et skattemæssigt medansvar. Det er netop dette formål – dog i forhold til udenlandske statsborgere – som generaladvokaten ikke godtager. I forhold til spørgsmålet om proportionalitet er den danske 2-års-regel mindre indgribende end den nederlandske, hvorfor dommens konsekvenser vil blive knapt så alvorlige, hvis hovedvægten i præmisserne lægges på proportionaliteten.

Jeg står naturligvis til rådighed for en mundtlig drøftelse af sagen, hvis udvalget ønsker det.

Med venlig hilsen

Morten Østergaard

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Side 2/2